

5.12.2025

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2040, 3. VAIHEEN 2. VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika keskiviikko 3.12.2025 klo 10.00–11.25
Paikka Maakuntasali, Pohjois-Savon liitto, Sepänkatu 1, Kuopio tai Teams

Osallistujat	Nimi	Nimike	Organisaatio
	Annaelina Isola	suunnittelujohtaja	Pohjois-Savon liitto
	Päivi Silsten	maakuntasuunnittelija	Pohjois-Savon liitto
	Mikko Rummukainen	maakuntasuunnittelija	Pohjois-Savon liitto
	Patrick Hublin (etä)	maakuntainsinööri	Pohjois-Savon liitto
	Nanna Karsikas (etä)	asemakaava-arkkitehti	Iisalmi
	Mikko Piippo (etä)	ympäristöterveystarkastaja	Iisalmi
	Petri Miettinen (etä)	tekninen johtaja	Joroinen
	Harri Korhonen (etä)	kunnanjohtaja	Kaavi
	Teemu Kaitala (etä)	rakennustarkastaja	Keitele
	Risto Luttinen (etä)	maanmittausinsinööri	Kiuruvesi
	Mika Uolamo	yleiskaavapäällikkö	Kuopio (klo 11.20 saakka)
	Juho Palviainen	kaavoitusinsinööri	Kuopio (klo 11.20 saakka)
	Tarja Hartikainen (etä)	ympäristöterv. päällikkö	Kuopio
	Tanja Ahonen (etä)	ympäristöjohtaja	Kuopio
	Ari Jaaranen (etä)	rakennustarkastaja	Lapinlahti
	Rose Hartikainen (etä)	kaavoittaja	Leppävirta
	Eikka Valtonen (etä)	terveystarkastaja	Leppävirta
	Juha Vainikainen (etä)	ympäristön ja asumisen joht.	Pielavesi
	Jouni Tissari (etä)	rakennustarkastaja	Pielavesi
	Emilia Miettinen (etä)	hallinnon as. tuntija	Pielavesi
	Anu Sepponen (etä)	kunnanjohtaja	Rautalampi
	Tuomo Vähäsarja	elinkeinojohtaja	Rautalampi
	Milla Saarinen (etä)	ympäristötarkastaja	Rautalampi
	Oona Koskiokari (etä)	rakennustarkastaja	Rautalampi
	Jaakko Hintikka (etä)	tekninen johtaja	Rautavaara
	Timo Nenonen (etä)	kaavoituspäällikkö	Siilinjärvi
	Tiina Aarni (etä)	ympäristöterveystarkastaja	Siilinjärvi
	Mikael Ihalainen (etä)	ympäristöterveystarkastaja	Siilinjärvi
	Petra Ryymin (etä)	elinkeinopäällikkö	Siilinjärvi
	Kaisa Hartikainen (etä)	ympäristöterv. joht.	Siilinjärvi
	Simo Mäkinen (etä)	kunnanjohtaja	Sonkajärvi
	Ville Kamaja (etä)	tekninen johtaja	Sonkajärvi
	Kauko Korolainen (etä)	rakennustarkastaja	Sonkajärvi
	Timo Kortelainen (etä)	kaavoittaja	Suonenjoki
	Lari Tiikasalo (etä)	kunnanjohtaja	Tervo
	Liisa Ruuska (etä)	ympäristöterveystarkastaja	Tervo
	Elisa-Maria Heikkinen (etä)	ymp.suojelutarkastaja	Tervo
	Sirpa Luttinen (etä)	rakennustarkastaja	Tervo
	Paula Rissanen (etä)	tekninen johtaja	Tuusniemi
	Timo Kiviluoma (etä)	kunnanjohtaja	Tuusniemi
	Laura Backman (etä)	kaavoittaja	Varkaus
	Tero Röntynen (etä)	asumis- ja ympäristöjohtaja	Vesanto
	Petri Komulainen (etä)	rakennustarkastaja	Vieremä

5.12.2025

Lari Hölttä (etä)	ymp.terv.huollon ylitark.	Itä-Suomen aluehal.virasto
Matti Mäkinen (etä)	kunnanjohtaja	Hankasalmi
Hannu Lampinen (etä)	kiinteistöjohtaja	Hankasalmi
Tiina Pellinen (etä)	tekninen päällikkö	Hankasalmi
Annakaisa von Lerber (etä)	säägutka-asiantuntija	Ilmatieteenlaitos
Teppo Törmä (etä)	maankäyttöasiantuntija	Kainuun liitto
Tytti Räikkönen (etä)	intendentti	Kuopion kultt.hist. museo
Matti Hovi	maankäytön erityisasiant.	Metsähallitus
Heli Hytönen (etä)	elinkeinopäällikkö	Metsäkeskus
Olli Soininen (etä)	intendentti	Museovirasto
Leila Kantonen (etä)	LS/ALU yksikön päällikkö	P-S Ely-keskus
Tapio Laaksonen (etä)	alueidenkäytön ylitarkastaja	P-S Ely-keskus
Raimo Kaikkonen (etä)	liikennejärj.asiantuntija	P-S Ely-keskus
Katri Mattelmäki (etä)	liikennejärj.asiantuntija	P-S Ely-keskus
Antti Lammi (etä)	ympäristöylitarkastaja	P-S Ely-keskus
Pasi Saarinen (etä)	palotarkastaja	Pohjois-Savon pelastuslaitos
Janne Reijonen (etä)	kiinteistöpäällikkö	Puolustusvoimat, 3.logr.
Timo Koskinen	sihteeri	Pohjois-Savon luonnosp.
Osma Naukkarinen	toiminnanjohtaja	Pohjois-Savon luonnosp.
Kirsi Haajanen (etä)	ympäristötarkastaja	Savonlinna
Juha Karvinen (etä)	rakennustarkastaja	Savonlinna
Sampsa Kinnunen (etä)	terveysvalvonnan joht.	Savonlinna
Mika Merinen (etä)	terveystarkastaja	Savonlinna
Heikki Härkönen (etä)	toiminnanjohtaja	Suomen luonnonsuoj.piiri E-S
Päivi Rahikainen (etä)	aluesuunnit.asiantuntija	Etelä-Savon maakuntaliitto
Hanna Kunttu (etä)	suunnittelujohtaja	Keski-Suomen liitto
Pekka Häkkinen (etä)	tekninen johtaja	Pieksämäki
Helena Raatikainen (etä)	aluearkkitehti	Pihtipudas-Viitasaari
Samuli Yrjänä (etä)	kunnanjohtaja	Pyhäntä
Pasi Pitkänen (etä)	suunnittelujohtaja	P-Karjalan maakuntaliitto
Jyrki Suorsa (etä)	liikenneasiantuntija	P-Karjalan maakuntaliitto
Mari Kuukasjärvi (etä)	kaavoituspäällikkö	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Anni Riihimäki (etä)	palvelualuejohtaja	Viitasaari
Riina Pietarila (etä)	rakennusarkkitehti	Viitasaari
Seppo Serola (etä)	asiantuntija	Väylävirasto
Sanna Jylhä (etä)	ympäristöneuvos	Ympäristöministeriö
Sanna Andersson (etä)	ympäristöneuvos	Ympäristöministeriö
Martti Veteli (etä)	ympäristöjohtaja	Y-S ympäristölautakunta

5.12.2025

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen, läsnä olevien toteaminen

Suunnittelujohtaja Annaelina Isola avasi kokouksen ja valittiin puheenjohtajaksi. Päivi Silsten ja Mikko Rummukainen laativat muistion. Todettiin Pohjois-Savon liiton edustajat sekä läsnäolijat maakuntasalissa. Etäosallistujat tarkistetaan Teamsistä.

2. Esityslistan hyväksyminen

Kokouksen asialista hyväksyttiin.

3. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 3. vaiheen viranomaisehdotuksen esittely, Liite 1a

Isola esitteli Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen (aurinkovoima, vetytalous ja kauppa) ajankohtaistilanteen, kaavan sisällön ja listan selvityksistä. Lisäksi käytiin läpi täydentävän tuulivoimateeman poisjäämiseen liittyvää kokonaisharkintaa.

4. Viranomaisten lausunnot ja niihin laaditut vastineet teemoittain, Liite 1a ja Liite 1b

Annaelina Isola esitteli 10.10.-14.11.2025 nähtävillä olleesta viranomaisehdotuksesta saadut lausunnot ja niihin laaditut vastineet teemoittain. Avoimia kysymyksiä liittyy vielä puolustusvoimien lausunnon täydentymiseen, johon on annettu jatkoaikaa. Tässä neuvottelussa toivotaan keskustelua myös liiton tulkintaan Pillisuon ja sen lähialueen tuulivoima-alueiden yhteisvaikutuksista sääennusteiden luotettavuuteen. Ympäristöministeriön 28.11. tiedotteen mukaisesti vastineita tullaan täydentämään tuulivoiman etäisyysvaatimuksella asutukseen (1,25 km) kuten alueidenkäyttölaissa tullaan määrittelemään. Lisäksi vastineita täydennetään tiedolla rakentamislakiin tulevan aurinkovoima-alueiden kaavoitusrajasta (50 ha).

5. Viranomaisten puheenvuorot kaavaehdotuksesta

Janne Reijonen **puolustusvoimien 3. logistiikkarykmentistä** mainitsi, että kauppaan ja varalaskupaikkaan liittyvät asiat varmistuvat pääesikunnan tulevassa lausunnossa. Annaelina Isola totesi, että lausuntoaikaa on annettu 31.12.2025 saakka.

Annakaisa von Lerber **Ilmatieteenlaitoksesta** totesi, ettei Pillisuon tuulivoimapotentiaalisen alueen poisjättäminen ole ehdoton vaatimus, mutta Pillisuo ja lähialueen tuulivoimahankkeet muodostavat huolestuttavan kokonaisuuden sääennusteiden luotettavuuden kannalta. Junnunmäen ja Vornankorven tuulivoima-alueet ovat yhteisvaikutuksiltaan merkittävämpiä. Ilmatieteenlaitos toteaa, että Pillisuon voi rakentaa, mutta asiaa katsotaan kokonaisuudessaan vielä mahdollisen kompensaation kautta.

Sanna Jylhä **ympäristöministeriöstä** kertoi alueidenkäyttölain valmistelun etenevän eduskunnan käsittelyyn ennen kesälomaa. Maakuntakaavan 3. vaihe ehtii ehdotuksena nähtäville ennen lain muuttumista, jolloin tässä noudatetaan voimassa olevaa lakia. Kevään aikana uuteen Alueidenkäyttölakiin kirjoitetaan siirtymäsäännökset.

Mari Kuukasjärvi **Pohjois-Pohjanmaan liitosta** totesi aurinkovoiman suunnittelumääräyksen olevan hyvä ja tiivis. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa yleismääräys on tarkempi, osin johtuen EMMI-hankkeen aurinkovoimaselvityksistä ja ilmastovaikutusten arvioinnista, osin ensimmäisen ja toisen ehdotusvaiheen kuulemisen aikana laaditun Natura-riskiarvioinnin ja sen päivityksen pohjalta, jolloin tarkennettiin myös ekologisen verkoston kokonaisuutta ja sen huomioimista. Pohjois-Pohjanmaalla maakuntakaavassa osoitetaan varalaskutuspaikat, jotta ne huomioidaan kuntakaavoituksessa. Lokakuussa 2021 vireille tulleen energia- ja ilmastomaakuntakaavasta hyväksymispäätöksestä 27.5.2025 on saatu 15 valitusta, jotka kaikki kohdistuivat tuulivoima-alueisiin. Valituksiin annettu lausunto on hyväksytty maakuntahallituksessa 17.11.2025 ja toimitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Tuulivoiman osalta Pohjois-Savon esittelyssä mainittu

5.12.2025

ympäristöministeriön kanta tuulivoima-alueiden suunnittelu-oikeudesta kuntatasolla myös maakunta-kaavan tv-alueiden ulkopuolella tuotiin maakuntahallituksen tahdosta myös tuulivoimarakentamisen yleiseen suunnittelumääräykseen. Kuukasjärvi kysyi ympäristöministeriön edustajalta, sovelletaanko nopeutettua käsittelyä myös hallinto-oikeuden päätökseen, kun valitukset koskevat tuulivoimaa. Sanna Jylhä vastasi, että asia täytyy tarkistaa, mutta alueidenkäyttölain 188 a §:n mukaan uusiutuvan energian tuotannon kannalta merkittävää kaavaa koskevan valituksen käsittely kiireisenä koskee ainoastaan asema- ja yleiskaavoja.

Pasi Pitkänen **Pohjois-Karjalan maakuntaliitosta** totesi, ettei heillä ollut lausuttavaa kaavaan, kun ei ollut maakuntarajoja ylittäviä asioita. Aurinkovoiman suunnittelumääräys on hyvä ja selkeä. Pohjois-Karjalassa tuulivoiman toteutuminen on vastatuulella ja kompensatioalueet lienevät ainoa tapa edistää asiaa mm. Juuan ja Nurmeksien alueilla. Energialinjojen kehittäminen on hyvä suunnittelumääräys, joka sovellettavissa myös vetyverkostoon.

Teppo Törmä **Kainuun liitosta** kertoi, että heillä ei ole vielä suunniteltu vetytaloutta tai aurinkovoimaa vastaavalla tavalla ja menossa onkin maakuntakaavoituksessa seurantavaihe. Tavoitteena käynnistää ensi vuonna uusi maakuntakaava.

Hanna Kunttu **Keski-Suomen liitosta** mainitsi, että Harjulinjan YVA-ohjelmaa ja suunnittelua seurataan myös Keski-Suomessa. Vetytaloutta ja aurinkovoimaa koskevat ratkaisut ovat tarkoituksenmukaisia. Aurinkovoiman ohjaaminen on sopivaa yleismääräyksen kautta. Keski-Suomen tuulivoimamaakuntakaava on saanut lainvoiman, kun valitukset hylättiin.

Timo Nenonen **Siilinjärven kunnasta** totesi puolustusvoimien 3. logistiikkarykmentin lausunnon Toivalassa herättäneen kysymyksiä. Kunta toivoo yhteistä työpalaveria asioiden yhteensovittamiseksi. Toivomuksena on, että maakuntakaavalausunnosta tiedotetaan aikanaan myös heitä. Isola lupasi, että näin toimitaan.

Matti Hovi **Metsähallituksesta** pohti, voitaisiinko Harjulinjan mahdollisia haitallisia luontovaikutuksia lieventää viherkäytävillä. Tämä suositus viherkäytävien perustamisesta voisi olla hyvä sisällyttää maakuntakaavan suunnittelumääräykseen. Lisäksi hän kysyi, onko diaesityksessä olleella aurinkovoiman teemakartalla ohjausvaikutusta. Hovi lupasi selvittää, mitä heidän lausunnossaan tarkoitetaan viitauksilla rakentamislakiin. Isolan vastaus on, että aurinkovoiman teemakartoilla on haluttu havainnollistaa ja uudella vyöhykekartalla pelkistää aurinkovoiman teemaa. Varsinaista sijainnin ohjausta kyseisillä kartoilla ei niiden yleispiirteisyyden vuoksi tehdä. Isola totesi lisäksi, että ajatusta viherkäytäväsuosituksesta voidaan vielä pohtia.

Juha Vainikainen **Pielaveden kunnasta** toivoi työneuvottelua Pillisuon hybridihankkeesta. Järjestetään työneuvottelu.

Juho Palviainen **Kuopion kaupungilta** kertoi, että puolustusvoimilta on pyydetty lausuntoa, johon kaupunki toivoo pikaista vastausta.

Osma Naukkarinen **Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiristä** viittasi ympäristöministeriön lausuntoon, jossa todettiin, että *vaikka vähintään seudullisesti merkittävät alueidenkäyttökysymykset tulee pääsääntöisesti tutkia ja ratkaista maakuntakaavassa, alueidenkäyttölaki ei muutoin estä tällaisten alueiden suunnittelua suoraan kunnan kaavoituksessa. On kuitenkin varmistuttava siitä, että kuntakaavassa tehtävä ratkaisu ei ole maakuntakaavan muun sisällön vastainen eikä vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista.* Naukkarinen jatkoi, että Huttusenlehto ja Pieni Mujumäki ovat kohteita, joiden

5.12.2025

tuulivoimasuunnittelu olisi 2. vaiheen kaavamerkintöjen ja 3. vaiheen kokonaisharkinnan perusteella maakuntakaavan sisällön vastainen ja vaikeuttaisi maakuntakaavan toteuttamista.

6. Viranomaisyhteistyö kaavan laadinnassa, mahdollisista jatkoneuvotteluista sopiminen

Ilmatieteenlaitoksen kommentti lausuntoon kirjataan ylös. Puolustusvoimien kanssa järjestetään neuvottelu, kun lausunto on saatu. Kuopio ja Siilinjärvi pidetään mukana. Pielaveden kanssa järjestetään työneuvottelu.

7. Kaavatyön tulevat vaiheet

Annaelina Isola esitteli kaavatyön seuraavat vaiheet. Maakuntahallitukselle viedään viranomaispalaute ja vastineet 26.1.2026, jolloin päätetään myös julkisesta ehdotuksen nähtäville asettamisesta. Nähtävilläolo on tammi-helmikuussa. Hyväksymiskäsittely on maakuntavaltuustossa 8.6.2026.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.25.

Muistion vakuudeksi, Kuopiossa 5.12.2025, korjaukset palautteen mukaan 16.12.

Päivi Silsten

Mikko Rummukainen

Liitteet

- 2. viranomaisneuvottelun diaesitys, **Liite 1a**
- Viranomaisten lausuntoyhteenvedo ja vastineet, **Liite 1b**
- Ensimmäisen viranomaisneuvottelun muistio 20.8.2024
- Maakuntahallituksen pöytäkirja 29.9.2025
- Kaavakartta 1:200 000
- Merkinnät ja määräykset
- Kaavaselostus
- Liite 1 Tuulivoima (kaavaehdotuksesta poisjäänyt kokonaisuus päivityksineen)
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Luonnosvaiheen mielipiteet ja vastineet
- Kaavakarttayhdistelmä 1:200 000 (epävirallinen)
(sis. voimassa olevat maakuntakaavat ja 3. vaiheen viranomaisehdotuksen)